

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Petri Ribadeneiræ, Societatis Iesv Presbyteri, De
Tribulationibus huius seculi Libri Duo**

Ribadeneyra, Pedro de

Coloniae, 1604

XX. De reliquis coniugatorum tribulationibus, & quomodo in iisdem
consolari se debeant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50340)

per patientiam lucrentur, nec dubium
quin Deus illis dissidij loco pacem & cō-
sensum vnanimem donaturus, & corda
eorum molestijs varijs exacerbata, con-
solationis suæ dulcedine recreaturus
sit.

CAPVT XX.

DE RELIQVIS CONIVGATO-
rum tribulationibus, & quomodo in ijs-
dem consolari se debeant.

ET si omnem, & quam possumus ma-
ximam adhibeamus diligentiam,
vtamurque medijs, quibus velimus, sit
etiam intentio optima & rectissima, vix
tamen possibile est, vt societas ista, quam
acquirimus, talis sit, qualem fortasse op-
taremus: plerumque enim, vel nos ipsos
decipimus, existimantes & sperantes e-
am aliter fore conditionatam, quam re-
uera sit, vel conditio hominis successu
temporis, & per diuersos fortunæ euen-
tus variatur, aut certè naturales rerum
instabilitates, mores hominum mutant.
Etenim experientia ipsa docet, esse quos-
dam adolescentes, qui dum adhuc sine
vixore sunt, securam, dissolutā, & bestijs
magis quā hominibus congruam vitam
ducunt;

ducunt; alligati autem vxori, & domestica cura occupati, mutato iam animo & leuitatis eorum alis non nihil decurratis, ita mansuescunt, vt instar mollis cuiusdam ceræ tractentur. contra cernimus ex modestis & benè educatis adolescentibus, quandoque immorigeros, contumaces, & vitiosos euadere maritos. Videmus etiam ipsas Virgines verecundia, humilitate, fidelitate, & humanitate præditas, elocatas iam & nuptui traditas, effici feroces, litigiosas, & peiores viperis ac serpentibus.

Cætera omnia examinare, & vtrum placeant experiri possumus: equitatem namque equus, attractu bos, conuersatione & vsu quotidiano mâcipiū probatur. sola societas quæ matrimonio nobis ingitur onus occlusum est, vnde frequenter contingit, vt non prius defectus illius agnoscamus, quàm dum iisdem medentur omninò nequimus. Quare necessarium fuerit, vt nos, nostraque omnia Deo commendantes, sedulò gratiam & auxiliū eius imploremus, vt coniugium nostrum dirigat, quandoquidem conatus nostri præsertim in matrimonij rebus, lubrici, instabiles, & infortunati sunt, nisi prius in cælis perfecti & compositi fuerint. Dissensiones certè & rixæ plurimæ inter coniu-

coniug
quod f
reperit
fraude
tur, sol
& dissi
ris, vel
oriri, it
mestic
vigeat

Non
duna si
& benè
bere ac
multo
teria m
reliques
excedē
quæ ac
iugum

Prin
discorde
duas an
vnam:
limote
ri creau
ossibus
Quamob
matrem
duo in c
coniu

coniugatos exurgunt, quando hoc ipsum quod se consecuturos sperauerant minus reperiunt: quamuis enim simultates & fraudes nullæ inter illos animaduertantur, solent tamen paulatim controuersiæ & dissolutiones variæ inter eos vel Vxor-
ris, vel Mariti, aut certè vtriusque culpâ oriri, ita vt altercatio, tormentum, & domesticum ac perpetuum inter illos bellum vigeat.

Non ego hîc quid coniugibus faciendum sit differam, multò minus regulam & benè viuendi normam iisdem præscribere ac tradere præsumam: cum enim & multi doctissimorum virorū de hac materia multa præclare scripta posteritati reliquerint, & ego propositi mei fines excederem; de illis solummodò agam, quæ ad consolationem afflictorum coniugum utilia fore iudicauero.

Primò itaque considerent coniugati discordes, non duas se esse personas, aut duas animas, sed corpus vnum & animam vnam: formauit namque Deus virum de limo terræ, foeminam autem ex costa viri creauit, vt sciret mulierem os esse, ex ossibus suis, & carnem de carne sua.

Quamobrem relinquet homo patrem suum, et matrem, & adherabit uxori suæ: & erunt duo in carne vna. Et alibi Christus ipse dicit: *Genes. 2.*

cite

Matth. 19.

cit: *Iam non sunt duo: sed vna caro.* Quia propter, si talem se erga vxorem exhibere maritus debet, qualem se vxor erga maritū exhibebit, qui & caput, & dominus ac pater eius est? quanto enim mulier natura debilior, tanto protectione & defensione viri magis indiget.

Docent Philosophi, veram amicitiam ex duabus animabus efficere vnā, ut eoq; Horatius Vergilium animæ suæ medium appellat. Sicutem Bernardus, in epistola quadā loquēs de aliquo amico suorum, ait, quod is esset alter ipse, quā sine ipso nusquam ire posset, eò quod corde amici sui securius dulciusque habitaret, quā in proprio. Quæ cum sint, quid non præstabit vxor, aut quid non reuerentiam exhibebit marito, ut illius & pater, & mater, & frater, & omnia est, quod possidet in mundo? cumque amicitia vera in voluntatum consensione consistat, cur etiam probi coniuges, non velint ac nolint quod alteri eorum placere aut displicere sciunt, præsertim cum sint vna anima, ac propterea, non nisi vnā eandemque habere debeant voluntatem? Quare fundamentum omnis concordie & vnanimis coniugatorum consensus sit, nempe, vt quæcunq; fuerit alterius coniugis, alter non tanquam

alio

aliena & peregrina, sed veluti propria, & personam suam concernentia æqui, bonique consulat: sanitas enim & infirmitas, honor & infamia, tristitia & gaudium, paupertas & opes, & si quæ sunt similia ad vnum aliquem eorum pertinentia, pertinent & ad alterum, nec aliter æstimari debent; quia interna hac affectione, grauiam matrimonij onera supportanda sunt.

Ad hæc nobis ob oculos ponamus exempla pacificè quondam in matrimonio viuentium, præcipuè fœminarum gentilium, quæ licet verum Deum non agnoscerent, tamen in erroris sui tenebris, naturalis luminis ductum sequentes eò peruenère, vt Maritos suos in tantum dilexerint, tantaque illis constantia ministrauerint, vt per hoc & æternam sibi apud posteros laudem acquisierint, & in hunc vsque diem, tanquam exemplaria quædam viua mulieribus matrimonio iunctis imitandæ proponantur. Deus bone! fuere earum non pauca, quæ Maritis suis infirmis, vulneratis, vlceribus, & putredine infectis diu noctuq; interno quodam amoris affectu quàm diligentissimè seruiuerunt; nec seruiere tantum, sed & sanam & putredinem vulnerum eorū extergentes, vinctosq; & captiuos de carcer e
edu-

educentes presentissimo sese mortis periculo exposuerunt, quinetiam nonnulla domos & agrös, parentes & filios deserentes & coniuges suos exilio multatos insequentes, vitam cum illis in egestate, tribulatione, & angustia maxima finiuerunt: de quibusdam denique legimus, quod Maritis defunctis superstites esse noluerint, vitam enim, ipsamque felicitatem suam in prosperitate Viri positam arbitrabantur. Hæc aliaque haud minori admiratione & laude digna fecerunt mulieres nullam habentes cognitionem gloriae & beatitudinis cœlestis, nec spem aliquam salutis æternæ, quæ etiam ne arcto quidem & sacro matrimonij vinculo Maritis suis coniunctæ erant, quod ineffabilem nobis Christi & Ecclesiæ representat unionem. Sed ubi, aut quot tales reperire est inter Christianas, quæ & strictiori tenentur fœdere, & maiori subiacent obligationi?

Præterea coniuges, potissimum autem fœminæ, omnes dissensionis euitent occasiones, præsertim, dum primò Maritis subiugantur: cum enim semper rixas, altercationes, & si quæ sunt similes offensiones euitare utile ac necessarium sit, tum vel maxime tunc, quando vtrumque alterius dignoscere animum, procurare affectum,

fectur
conco
ta al
sensio
sed co
pare c
ex cau
ctis, p
signes
inquit
xiles o
dianæ
diuell
berni

Qu
vt dict
centur
iam o
comm
ter se i
queren
viro, p
blandi
nemqu
studea
præbe
sui se
eidem
filio &
& dese

fectum, allicere amorem, & vnaui mes & concordēs fieri conuenit. Si tamen subita aliqua & insperata exorta fuerit dissensio, non eam radices agere permittat, sed continuo euellere, penitusque extirpare contendat. Nam vt febres Medici, ex causis natas cæcis ac minutatim collectis, plus quàm eas, quæ euidentes & insignes habent occasiones, metunt: sic, inquit Plutarchus, quæ vulgus fallunt exiles offensiones, perpetuæque ac quotidiana mulieris & viri dissensiones magis diuellunt & labefactant eorum contubernium.

Quapropter mulier honesta & proba, vt dictum est, elaborabit, vt diligat & contentum reddat Maritum suum, dabit etiam operam, vt illius se conformet & accommodet voluntati, adeoque prudenter se in omnibus gerat, ne iustam conquerendi causam habeat. Furente igitur viro, planè sileat & obmutescat, iratum blanditijs & dulci alloquio placare, omnemque nauseam resecare ac remouere studeat, nec aliquam ipsi stomachandi præbeat occasionem: desideria & animi sui secreta aperire, & tribulationes suas eidem participare non reformidet, consilio & beneplacito viri acquiescat, vitia & defectus eius detegat, nec quid inter v-

trumque agatur, cuiquam reuelat, quia secreta coniugum sancta & inuiolabilia sunt, & septem occludenda seris. Denique reuereatur, & Dei loco habeat virum, & in illo tanquam in speculo seipsam contempletur.

Si verò Mulier pro facultate & officio suo omnia ad sedandū Maritū media adhibuerit, omninò tamē nihil profecerit, sed ita dissolutus, vitiosus & mentis exasperatus sit, vt non nisi Deus eidem mederi possit; conuersa ad Deum, suppliciter illum deprecetur, vt & tanto malo succurrere, & patientiam sibi largiri dignetur agnoscat etiam tribulationem istam correctionem & flagellum esse Dei, quam à peccatis mundatam, in coelestem patriam introducere, & sanctorum choris associare disponit, si enim hac in re diuinæ se cōformauerit voluntati, haud dubiè Deus vel alleuiato onere dolorem mitigabit, vel saltem vires tribuet ad id quod hoc facilius & cum iucunditate quadam supportandum: quinetiam fiet solamen in pœnis, leuamen in circumnitiis, securitatem in periculis, & summam animi in afflictionibus tranquillitatem.

Quæ de Mulieribus iam dicta sunt, eadem de viris quibus improbe & male

ſæ vxores euenere, intelligenda ſunt; nã
ſolet yterque nonnunquam ſimiles cre-
are moleſtias, & animi amaritudines. Et
quamuis meritò ſœmina ſubiecta & ſub-
dita ſit viro, ideoque plura ab ipſo pati
debeat; Maritus tamẽ tantò magis com-
patiatur vxori, tantoq; maiori eam mo-
deratione & diſcretionẽ reget, quantò
naturã cognouerit fragiliorem.

Ad extremum omnes & ſingulos di- *In 3. parte*
ſcordes & calamitoſos coniuges nõ ego, *pastora. cu-*
ſed D. Gregorius hortatur & admonet, *re. Admo-*
vt nimirum eorum quiſque non tam que *28.*
ab altero tolerat, quã quæ ab ipſo tole-
rentur attendat. Si enim ſua quæ portan-
tur conſideret, ea quæ ab altero ſuſtinet,
leuius portabit.

CAPVT XXI.

DE MODO CONSOLARI SE DE-
beant ſpirituales conſolationibus ſpi-
ritualibus deſtituti.

TRactauimus huiusque particularia
quædam media, quibus ſeipſos cõ-
ſolentur afflicti paupertate, ægitudine,
vel morte propinquorum & familiarũ,
aliſq; terrenis aduerſitatib⁹, quas plerũq;
mũdi amatores magis deſlere conſueue-
runt. Nunc de alio tribulationum genere
nobis